

Klimastrategi i SpareBank 1 SMN

Versjon 31. januar 2022

Innhold

Innledning	3
Strategiske klimaforpliktelser.....	3
Utvikle forretningsmodeller	3
Reduksjon av klimagassutslipp	4
Kompensere for direkte klimagassutslipp.....	5
Klimarisiko.....	5
Klima- og miljøansvar og klimavennlig teknologi	5
Prosess, evaluering og organisering.....	6
Handlingsplan.....	7
Kategori 1 – Drift og innkjøp	8
Kategori 2 – Bank- og finansvirksomhet.....	8
Vedlegg 1: Nå-situasjon for konsernets egne utslipp	9
Vedlegg 2: Årshjul for helse, miljø og sikkerhetsarbeidet.....	10
Vedlegg 3: Oppgaver og ansvar for miljøfyrtårnansvarlig	11

Innledning

Klimakrisen er vår tids største utfordring og en trussel for finansiell stabilitet. SpareBank 1 SMN-konsernet skal være en del av løsningen gjennom å stimulere til en bærekraftig utvikling av Midt-Norge i tråd med de nasjonale forpliktelsene under Paris-avtalen. Denne samfunnsrollen er forankret i konsernets bærekraftstrategi¹, og innebærer blant annet å være en pådriver for grønn omstilling. Det gjelder i vår daglige drift, gjennom kundetilbudet vårt og måten vi investerer samfunnsutbyttet.

Konsernets klimastrategi beskriver hvordan SpareBank 1 SMN skal ivareta sine forpliktelser i å være en pådriver for grønn omstilling. Dette inkluderer konkretisering av aktiviteter, mål og metode. Strategien inneholder først en nærmere beskrivelse av klimaforpliktelsene satt i bærekraftstrategien, og til slutt en handlingsplan for reduksjon av egne direkte og indirekte klimagassutslipp.

Strategiske klimaforpliktelser

Utvikle forretningsmodeller

SpareBank 1 SMN skal utvikle forretningsmodeller som både understøtter egne vekstambisjoner, resultatmål og EUs miljømål. Konsernet arbeider for å fremme økt klima- og miljøansvar og oppmuntre til utvikling og spredning av klimavennlig teknologi og sirkulære løsninger.

Tilpasningen av forretningsmodellene vil ha påvirkning på konsernets kundetilbud og skal:

- Øke kundeverdien gjennom å tilby verdibasert rådgivning og kundetilbud som akselererer den grønne omstillingen blant folk og bedrifter flest
- Øke ansatteverdien gjennom å tiltrekke og beholde engasjerte medarbeidere som leverer de beste kundeopplevelsene
- Øke verdien for EK-beviseiere på lang sikt gjennom å realisere mål for lønnsom vekst med minimalt klimabidrag gjennom helhetlig virksomhets- og risikostyring
- Vurdere alternative innkjøpsmodeller i egen drift med honorering basert på oppnåelse av klima- og miljøeffekt.

Måloppnåelse vurderes gjennom

- Måling av direkte og indirekte klimagassutslipp fra daglig drift
- Måling av klimagassutslipp i utlånsportefølje og eide selskaper (nedstrøms)
- Måling av andel utlån i utlånsporteføljen og i plasseringer i obligasjonsmarkedet som tilfredsstiller kriteriene for bærekraftige økonomiske aktiviteter i EUs taksonomi.

Spesifikke indikatorer for finansvirksomheten som konsernet bruker:

- Klimagassutslipp per ansatt
- Utslippsintensitet (klimagassutslipp målt i CO₂/utlånt krone)
- Grønn brøk
- Andel/volum grønne lån
  - Byggelån
  - Boliglån
  - Lån til energiltak
  - Lån under grønne obligasjoner for privatmarked og næringsliv
- Volum transaksjoner tilrettelagt innen (fornybar energi / med grønn profil) i Investment banking og fremmedkapital

---

¹ <https://www.sparebank1.no/nb/smn/om-oss/barekraft/barekraftsbibliotek.html>

- Vektet karbonavtrykk i aksjeinvesteringer
- Andel fondsforvaltere og selskaper i investeringsporteføljen med positiv og negativ screening for miljø- og samfunnsmessige forhold

Mål:

- 8% årlig reduksjon av egne direkte og indirekte utslipp (referanseår 2019)
- X % årlig økning av grønn brøk (under arbeid)
- Volum grønne lån skal øke med X % i året (under arbeid)
- Ti prosent årlig økning i utlån som kvalifiserer til grønn obligasjonsfinansiering.

Reduksjon av klimagassutslipp

Klimaendringene har inngripende økonomiske og sosiale konsekvenser for mennesker i hele verden. Sentralt for å utvikle en bærekraftig fremtid er derfor reduksjon av klimagassutslipp. SpareBank 1 SMN skal være en del av klimaløsningen og har en strategisk målsetting om å redusere konsernets totale CO₂-utslipp i tråd med nasjonale forpliktelser under Paris-avtalen, både direkte gjennom miljøforbedring av egen virksomhet, og indirekte som investor, långiver og innkjøper.

Kategorisering av utslippkilder (scopes) følger Green House Gas Protocol (GHG).

Scope 1	Scope 2	Scope 3
1.1 Drivstoff i tjeneste	2.1 Energi til kontordrift 2.2 Elektrisk strøm 2.3 Fjernvarme og -kjøling 2.4 Annen energibruk	3.1 Innkjøp av varer og tjenester 3.2 Tjenestereiser med fly 3.3 Avfallshåndtering 3.4 Utslipp fra utlåns- og investeringsporteføljen

For konsernet omfatter dette forretningsområdene bank, regnskapshuset og eiendomsmegler, kapitalmarkedstjenester, leasing og factoring, samt alle øvrige eierposisjoner. For hel- eller deleide eiendomsselskaper vil dette omfatte utslipp knyttet til ledige arealer.

Klimagassutslipp er avgrenset til å gjelde hele virksomhetens direkte og indirekte utslipp med unntak av klimagassutslipp knyttet til produksjon av bygninger, kjøretøy og andre eide fysiske objekter. Med virksomheten menes at ansattes private utslipp ikke medtas som del av konsernets utslipp.

Reduksjon av klimagassutslipp er sammensatt og består av mange ulike innsatsfaktorer. For å vurdere måloppnåelse vil derfor nedbryting og identifikasjon av den enkelte innsatsfaktors påvirkning være nødvendig for å målrette innsats etter hvor den gir størst effekt.

For måling av konsernets totale klimagassutslipp, benytter konsernet pr i dag to ulike metoder;

- Miljøutvidet kryssløpsanalyse (Klimakost²).
- Et strategisk rammeverk for tilpasning til Paris-Avtalen utviklet av Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)³.

Klimakost benyttes for måling av utslipp fra konsernets daglige drift, mens PCAFs rapporteringsstandard⁴ benyttes for måling av utslipp fra konsernets utlåns- og investeringsportefølje.

² <https://www.asplanviak.no/verktoy/klimakost/>

³ <https://www.carbonaccountingfinancials.com/newsitem/pcaf-strategic-framework-for-paris-alignment>

⁴ PCAF (2020). The Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry

Klimagassutslipp fra daglig drift defineres her som oppstrøms utslipp innen scope 1, scope 2 og scope 3, og inkluderer ikke utslipp fra utlåns- og investeringsportefølje.

Klimagassutslipp skal måles og rapporteres på to ulike nivåer:

1. Klimakost vil brukes til analyse og rapportering på overordnet nivå som grunnlag for prioriteringer av vesentlige tiltak i handlingsplanen.
2. Handlingsplanene i Miljøfyrtårnarbeidet vil måle effekt av gjennomførte tiltak

Miljøfyrtårn⁵ benyttes som SpareBank 1 SMNs miljøledelsessystem og er systemverktøyet for oppfølging av konsernets handlingsplaner. For å omregne mengdedata (kjørte km, kWh, kg avfall etc) skal det benyttes utslippsfaktorer som er basert på tids- og bransjerelevant forskning og anerkjente standarder.

Konsernfelles energi- og klimaregnskap skal rapporteres på selskapsnivå, forretningsområde og geografisk lokasjon. Regnskapet publiseres årlig på [Bærekraftsbiblioteket](#) på smn.no. Konsernet skal kommunisere åpent om metode, forutsetninger og ev. forenklinger eller antagelser som legges til grunn i energi- og klimaregnskapet.

Handlingsplaner for oppnåelse av mål skal revideres årlig og adressere innsats hvor den gir størst effekt.

I tillegg til utarbeidelse av konsernfelles energi- og klimaregnskap skal konsernet rapportere iht. GRI-standardens til enhver tid gjeldende kjernekrav.

Kompensere for direkte klimagassutslipp

Klimanøytralitet henviser til netto null utslipp av klimagasser⁶. For konsernet betyr dette i praksis at kun helt nødvendige utslipp aksepteres, og da minimum kompenseres med tilsvarende utslippsreduksjon andre steder.

Konsernet kompenserer for sine registrerte direkte og indirekte utslipp gjennom Sintefs Klimafond⁷. SpareBank 1 SMN investerer 1.000 kr /tonn CO₂-utslipp som er målt i egen drift.

Klimarisiko

Klimarisiko er risiko for finansielle tap eller omdømmetap, som enten kan relateres direkte til klimaendringer (fysisk risiko) eller som en konsekvens av tilpasninger mot et lavutslippssamfunn (overgangsrisiko). Klimarisiko utgjør en risiko for finansnæringen både direkte gjennom vår drift og indirekte gjennom rollen man har som investor, långiver og innkjøper.

Det er utarbeidet en egen klimarisikostrategi for konsernet. Denne er publisert offentlig på SMNs nettsider i bærekraftbiblioteket⁸ og omtaler nærmere de retningslinjer som er gjeldende i konsernet.

Klima- og miljøansvar og klimavennlig teknologi

SpareBank 1 SMN skal bidra til økt innovasjonstakt og grønt næringsliv gjennom å fremme økt klima- og miljøansvar og oppmuntre til utvikling og spredning av klimavennlig teknologi og sirkulære løsninger. Virkemidlene som skal benyttes i å realisere strategien er følgende:

---

⁵ <https://www.miljofyrtarn.no/>

⁶ https://snl.no/netto_null

⁷ <https://www.sintef.no/siste-nytt/2021/sintef-fond-vil-fjerne-klimagasser-som-allerede-er-sluppet-ut/>

⁸ <https://www.sparebank1.no/nb/smn/om-oss/barekraft/barekraftsbibliotek.html>

- Strategi- og handlingsplan for å spre kunnskap, etablere arenaer for samarbeid og måling av status for den grønne omstillingen i regionen.
- Målretting av samfunnsutbyttet til organisasjoner og selskaper som utvikler klimavennlig teknologi og sirkulære løsninger.

Prosess, evaluering og organisering

Arbeidet med klima og miljø forankres regelmessig i bankens styre og i styrene i konsernets datterselskaper. Styret og konsernsjef med KL-direktører og administrerende direktører i datterselskapene er ansvarlig for etterlevelse av konsernets retningslinjer for klima og miljø. Dette følges opp som del av den årlige internkontrollen i selskapene.

KL-direktører og administrerende direktører i datterselskapene har ansvar for å operasjonalisere strategien innenfor sitt ansvarsområde, og bidra aktivt til at mål og tiltak er relevante for konsernets virksomhet.

Forretningsområdet konsernfinans og eierstyring veileder og gir råd når det gjelder å utvikle, utøve og vedlikeholde klima- og miljøarbeidet i hele konsernet. Ansvaret for dette tilligger bærekraftsansvarlig i SpareBank 1 SMN.

Konsernets klima- og miljøstrategi skal evalueres årlig i konsernledelsen. Dette innebærer blant annet å vurdere om klima- og miljømål er nådd, om tiltak er gjennomført i henhold til handlingsplaner, hvilke effekter tiltak har gitt sett opp mot forventning, og en etterfølgende revidering av klima- og miljømål.

Som et prosessverktøy skal alle konsernets enheter på sikt være sertifisert som Miljøfyrtårn. Det skal etableres struktur for sertifisering og resertifisering som sikrer at verktøyet er relevant for og påvirker alle lokasjoner og forretningsområder. Nye kriterier for bank- og finansnæringen⁹ implementeres for hovedkontoret i 2021 og vil i løpet av 2024 være implementert på alle underenheter.

---

⁹ Se SMNs Miljøfyrtårn-indeks (MF-indeks) i bærekraftsbiblioteket (<https://www.sparebank1.no/nb/smn/om-oss/barekraft/barekraftsbibliotek.html>).

Handlingsplan

Handlingsplanen er kategorisert og inndelt i fire arbeidspakker:

1. Kartlegging og avgrensning
2. Utvikling
3. Konkretisering, rutiner og metode
4. Implementering og operasjonalisering av tiltak

Arbeidspakke 1 – Kartlegging og avgrensning

- Fastsette metode for måling og rapportering av klimagassutslipp.
- Fastsette systemgrenser for rapportering Scope 3.
- Utarbeide energi- og klimaregnskap for daglig drift for hvert forretningsområde, basert på Klimakost (direkte utslipp og indirekte oppstrøms utslipp).
- Beregne klimabidrag i konsernets samlede utlåns- og investeringsportefølje, basert på PCAF (nedstrøms utslipp)
- Kartlegge potensielle fallgruver og utfordringer ved metode
- Evaluere og operasjonalisere bruk av klimakost i konsernet

Arbeidspakke 2 – Utvikling

- Oppdatere tallgrunnlag for referanseår 2019, basert på Klimakost
- Utvikle/forbedre finanshusenes rutiner, roller og ansvar i Miljøfyrtårnarbeidet
- Beregne allerede oppnådd reduksjon av klimagassutslipp siden referanseår
- Vurdere etablering av vitenskapsbaserte klimamål, basert på Science Based Targets-metodikk¹⁰
- Revidere og konkretisere konsernets strategiske klimamål, basert på ny innsikt
- Utarbeide konkrete utslippsmål på bransjenivå
- Etablere helhetlig virksomhetsstyring, inkludert mål for miljøprestasjoner
- Innarbeide konsernets klimarisikostrategi i alle deler av konsernet
- Gjennomføre scenarioanalyser av utvikling i klimagassutslipp frem mot 2030 og 2050.

Arbeidspakke 3 – Konkretisering, rutiner og metode

- Utvikle metode for standardisert og automatisert rapportering via datavarehuset
- Innarbeide virksomhetsspesifikke indikatorer for miljøarbeid alle deler av konsernet
- Etablere klimabudsjett og inkludere klimagassutslipp som del av budsjettprosessen
- Styrke konsernets klima- og miljøkompetanse i årlige opplæringsplaner
- Berike fakturainformasjon om leverandørers klima og miljøarbeid (Miljøfyrtårnsertifisert (Ja/Nei), har eget energi- og klimaregnskap (Ja/Nei), har etablert egne mål i tråd med Paris-avtalen (Ja/Nei)).

Arbeidspakke 4 – Implementering og operasjonalisering av tiltak

Basert på kunnskap og innsikt om klimapåvirkning på nåværende tidspunkt, er det identifisert spesifikke tiltak for å oppnå konsernets mål om reduserte klimagassutslipp. Disse er delt inn i to kategorier; drift og innkjøp, og bank-/finansvirksomhet.

---

¹⁰ <https://sciencebasedtargets.org/>

Kategori 1 – Drift og innkjøp

- Redusere energibruk
  - Mål om 7 % reduksjon av energibruk i 2022.
  - Videreføre og utvikle bruk av energi- og miljøoppfølgingssystem.
  - Reforhandle leiekontrakter med fokus på:
    - Reduksjon av leid areal
    - Inngå grønne leiekontrakter som sikrer felles interesser i investering i klimavennlig teknologi som f.eks. installasjon av solceller og varmepumper eller implementering av smarte styringssystem.
  - Vurdere effekter og plan for sammenslåing og sentralisering av kontorer.
  - Gjennomføre energieffektiviseringstiltak i egne eiendommer
- Redusere utslipp fra reiser.
  - Incentiver for å redusere reiser med høy karbonintensitet (spesielt flyreiser).
  - Incentiver for å redusere bruk av fossil bilkjøring.
  - Etterstrebe en hensiktsmessig høy andel digital møter.
  - Oppgradering av videomøterom
- Innkjøp
  - Øke andel miljøsertifiserte leverandører, og sette tydelige krav til eksisterende leverandører.
  - Stille krav til informasjon på faktura.
    - Har virksomheten miljøsertifisering?
    - Har virksomheten klimaregnskap?
    - Har virksomheten etablert mål i tråd med Paris-avtalen?

Kategori 2 – Bank- og finansvirksomhet

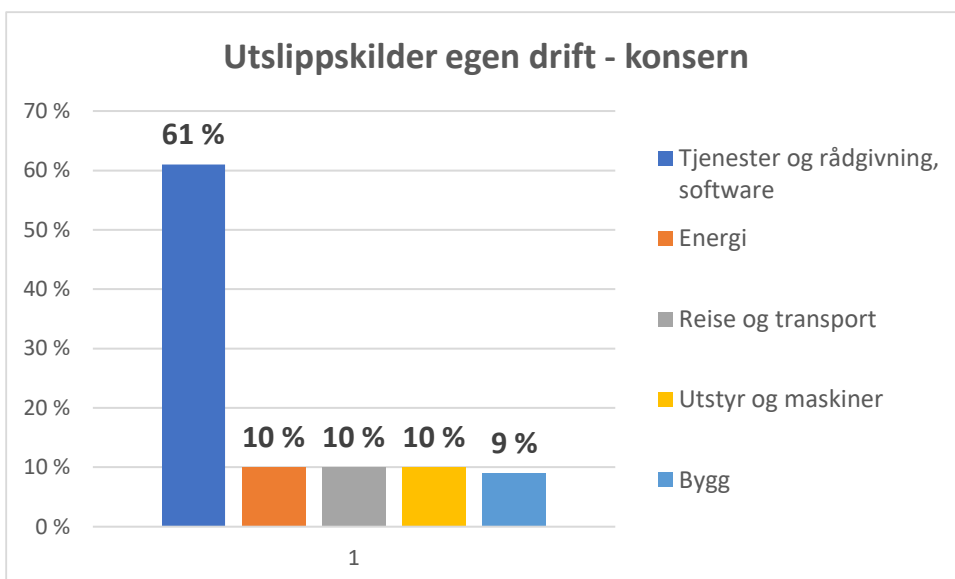
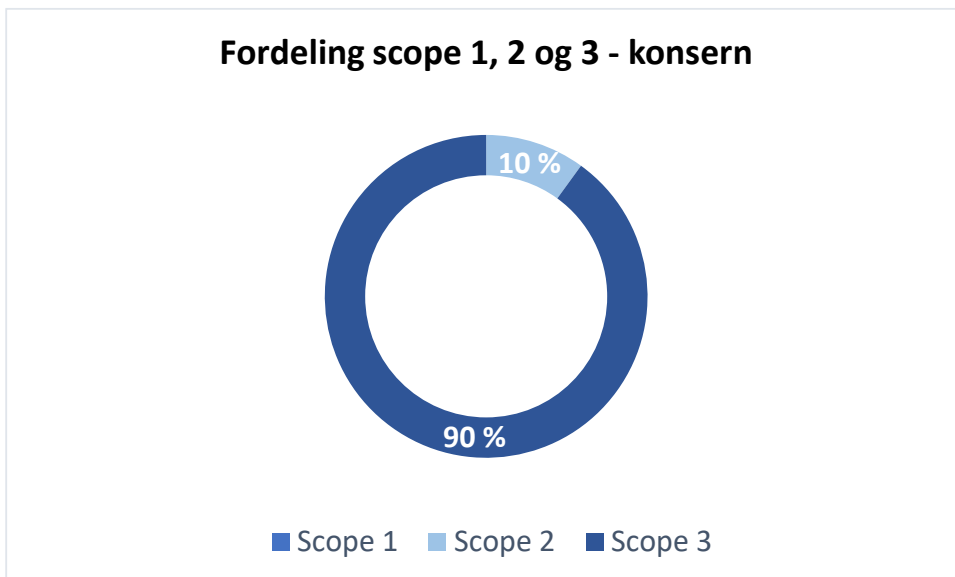
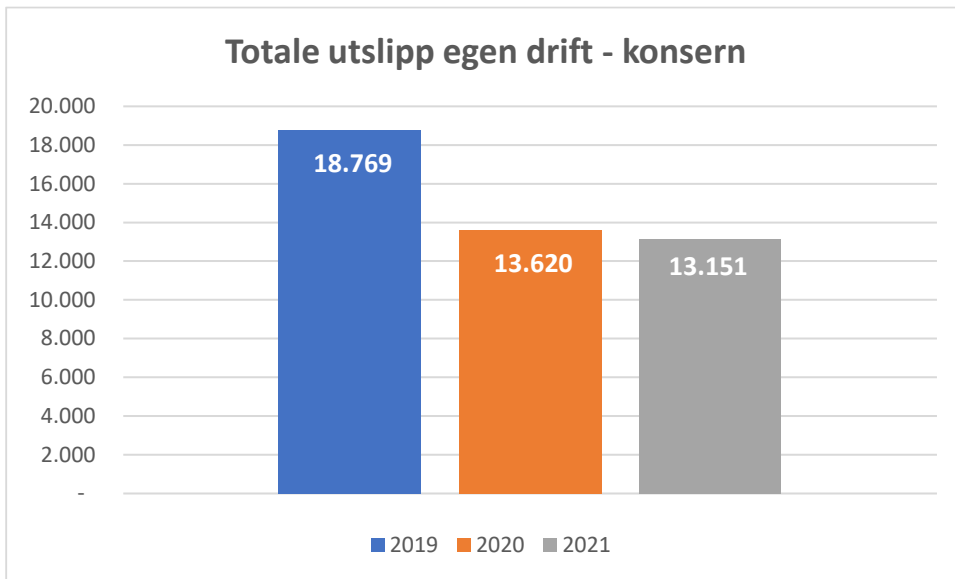
- Benytte og tilby produkter som stimulerer til klima- og miljøsmart adferd, som f.eks. grønne lån.
- Øke bevissthet omkring grønne produkter og tjenester.
- Forbedre oppløsning av indikatorer for grønne lån slik at rapportering per lokasjon/ansatt er mulig.
- Bevisstgjøre, måle, og rapportere ved bruk av geografisk kategorisering, for å opprette intern konkurranse, og bidra til kontinuerlig forbedring.
- Øke markedsføring av grønne produkter og tjenester.
- Øke fokus på rollebasert kompetanseutvikling hos ansatte og kunder
- Motivere for overgang til fornybare energikilder i næringslivet, for eksempel ved å etablere mål for allokert kapital til fremtidsrettede næringer og selskaper.

Etablering av løsninger for presentasjon av utvalgte klima- og miljøindikatorer på fysiske informasjonsskjermer eller intranett, gjerne i sanntid, er under vurdering. Dette vil bidra til økt kompetanse og bevisstgjøring blant konsernets ansatte, og vil være en støtte i det daglige arbeidet med grønn omstilling.

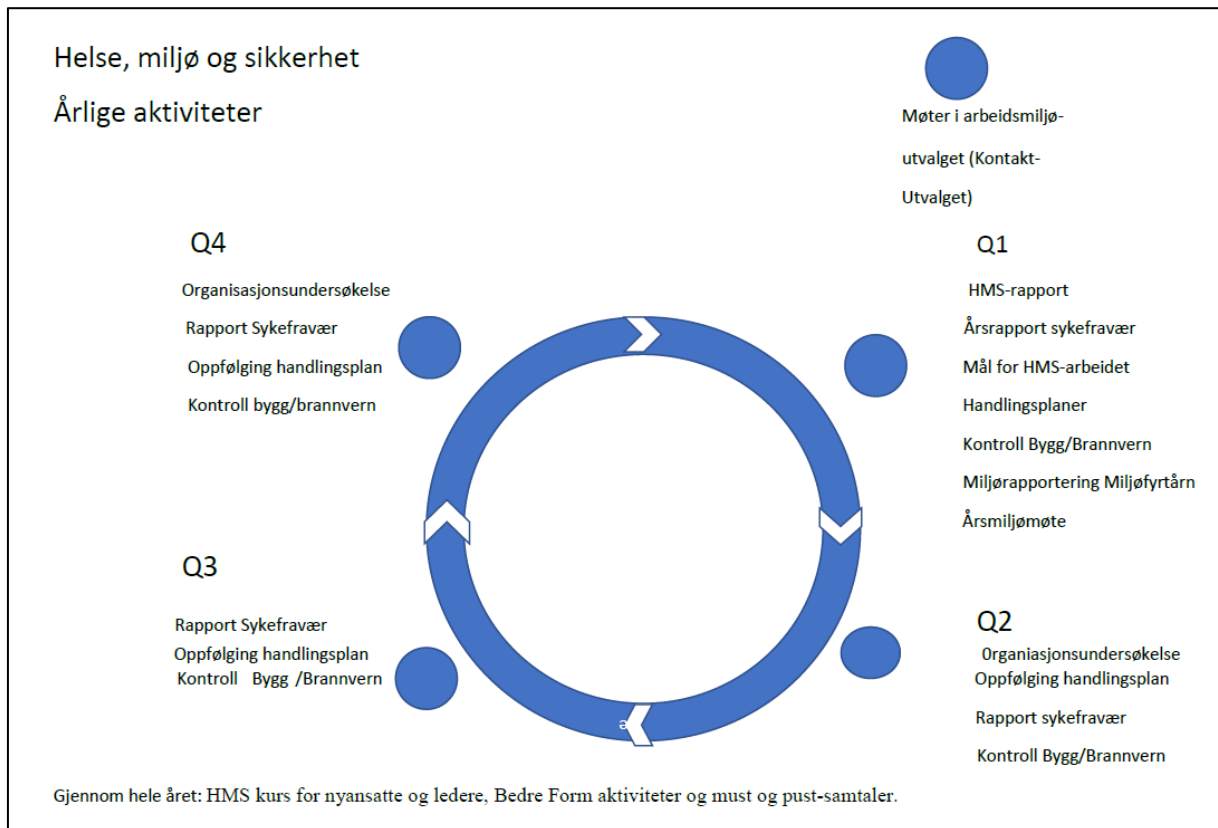
Handlingsplanen er et resultat av innspill fra alle forretningsområdene i konsernet

Vedlegg 1: Nå-situasjon for konsernets egne utslipp

Vedlegg 2: Årshjul for helse, miljø og sikkerhetsarbeidet

Oppgaver og ansvar for miljøfyrtårnansvarlig

Dette er eksempler på oppgaver og ansvar den som er miljøfyrtårnansvarlig i små og mellomstore virksomheter kan ha. Denne kan også innarbeides i tilsvarende stillingsinstrukser.

Hovedoppgaver og hovedansvar:

1. Lede miljøarbeidet, herunder:

- Planlegge, informere og gjennomføre miljøtiltak, inkludert intern opplæring.
- Forberede, gjennomføre og følge opp resertifiseringer.
- Være virksomhetens ressursperson på miljø, og miljøansvarlig utad.
- Holde HMS- og miljøstyringssystemet oppdatert, inkludert virksomhetsintern informasjon i Miljøfyrtårnportalen.

2. Viktige deloppgaver og -ansvar:

a. Årlig klima- og miljørapportering:

1. Lage utkast til den årlige klima og miljørapporten. Innhente data, beskrive gjennomførte tiltak og foreslå handlingsplan for kommende år med tilhørende miljømål.
2. Fremlegge rapportutkast for ledelsens godkjenning. Har virksomheten arbeidsmiljøutvalg, skal klima og miljørapporten behandles der før godkjenning.

b. Bidra til kontinuerlig forbedring:

1. Samle miljøgruppa to ganger i året (høst/vår) for å gjennomgå status mht. miljømål, handlingsplaner og gjennomførte aktiviteter/tiltak. Melde eventuelle endringsforslag til virksomhetens ledelse.
2. Gjennomgang av miljøfyrtårns ide'- bank i forkant av årsmiljømøte
www.miljofyrtarn.no/miljotips

c. Årsmiljømøte:

1. Distribuere til medarbeiderne:
  - Den årlige klima- og miljørapporten
  - Nyhetsbrevene fra Stiftelsen Miljøfyrtårn
  - Sertifiseringsrapporter

Sted:.....

Dato:...../.....

_____
Virksomhetsleder

_____
Miljøfyrtårnansvarlig i virksomheten